

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT KEDUA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Masalah Pencemaran Sungai Aur, Rompin**
- *YB. Dato' Sri Hasan bin Arifin (Rompin)* (Halaman 1)
- **Cadangan Mewujudkan Wisma Persekutuan
di Daerah Segamat**
- *YB. Puan Hajah Nariah Ismail (Sekijang)* (Halaman 3)

MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGGAL KEEMPAT
MESYUARAT KEDUA
Isnin, 22 November 2021

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

Masalah Pencemaran Sungai Aur, Rompin

2.34 ptg.

Dato' Sri Hasan bin Arifin [Rompin]: *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan salam sejahtera. Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada perkara di atas, saya ingin menarik perhatian pihak Jabatan Mineral dan Geosains Malaysia, Jabatan Alam Sekitar serta Kementerian Alam Sekitar dan Air berhubung isu pencemaran Sungai Aur di Rompin.

Masalah pencemaran Sungai Aur ini boleh dianggap sebagai tiada kesudahan dan sentiasa berulang saban tahun. Sebagai contoh yang saya dapat berikan, antara pencemaran yang sering dikesan di Sungai Aur ini ialah air sungai bertukar warna kepada warna hijau yang berlarutan sehingga lebih dua minggu dan menyebabkan kematian ikan dan hidupan lain di sungai ini.

Saya melihat ia berpunca daripada aktiviti perlombongan yang melimpah kepada anak-anak sungai kecil dan seterusnya mengalir ke sungai besar iaitu Sungai Aur. Bersama-sama ini saya sertakan gambar sebagai mana bahan rujukan untuk tindakan selanjutnya. Justeru, saya ingin bertanya kepada pihak agensi dan kementerian:

- (i) apakah punca sebenar masalah pencemaran ini sehingga ia kerap terjadi berulang kali tanpa ada penyelesaian yang jelas;
- (ii) apakah inisiatif dan langkah-langkah proaktif yang boleh dilaksanakan kementerian dalam memastikan masalah ini dapat diatasi dan tidak berulang lagi; dan
- (iii) adakah terdapat sebarang aktiviti seperti perlombongan, kilang sawit atau loji rawatan yang dikesan telah membebaskan sisa buangan industri mereka ke dalam sungai ini sekali gus menyebabkan sebarang jenis pencemaran.

Saya juga ingin memohon kepada Jabatan Mineral dan Geosains dan Jabatan Alam Sekitar untuk memberikan taklimat berhubung permasalahan ini

pada mesyuarat yang akan datang. Sekian sahaja ucapan usul saya. Ribuan terima kasih saya ucapkan kepada Tuan Yang di-Pertua.

2.36 ptg.

Timbalan Menteri Alam Sekitar dan Air [Dato' Mansor bin Othman]:
Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.
Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Rompin.

Untuk soalan (i), Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) melalui Jabatan Alam Sekitar (JAS) telah berulang kali menerima aduan berkaitan pencemaran air Sungai Aur di daerah Rompin yang berwarna kehijauan dan semua aduan diterima telah disiasat. JAS mendapati aduan pencemaran air Sungai Aur yang kelihatan berwarna kehijauan adalah berpunca dari kawasan bekas perlombongan bijih besi di sekitar Bukit Ibam dan kawasan-kawasan sekitarnya. Hal ini kerana, sebarang pelepasan daripada kawasan perlombongan ini akan memasuki Sungai Tepesok, Sungai Jeram dan juga Sungai Aur sebelum memasuki Sungai Rompin.

Untuk makluman Yang Berhormat, di kawasan tersebut terdapat lombong aktif dan lombong tidak aktif. Namun demikian, hasil semakan KASA mendapati bahawa aktiviti perlombongan di kawasan hulu Sungai Aur adalah tidak tertakluk kepada Perintah Kualiti Alam Sekeliling (Aktiviti yang Ditetapkan)(Penilaian Kesan Kepada Alam Sekeliling) 2015 atau Perintah EIA 2015.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, aktiviti perlombongan secara keseluruhannya adalah tidak tertakluk kepada Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Efluen Perindustrian) 2009. Sehubungan dengan itu, merujuk kepada isu pencemaran daripada perlombongan bijih besi di Sungai Aur, sepertimana yang dinyatakan oleh Yang Berhormat, perkara ini adalah di luar bidang kuasa JAS berdasarkan Akta Kualiti Alam Sekeliling (AKAS) 1974.

Kawal selia aktiviti perlombongan yang aktif oleh Jabatan Mineral dan Geosains (JMG) melalui Akta Pembangunan Mineral 1994. JMG mengesahkan bahawa tiada punca pencemaran dikesan dari lombong yang aktif. Bagi soalan (ii) – namun begitu, kementerian mengambil berat kepada isu pencemaran yang berlaku di Sungai Aur. Sepertimana yang telah dimaklumkan, pencemaran daripada aktiviti perlombongan bijih besi ini, adalah tidak tertakluk kepada bidang kuasa Jabatan Alam Sekitar. Isu pencemaran ini perlu diatasi secara bersama.

Sehubungan dengan itu, kementerian dengan ini mencadangkan agar operasi bersepadu dilaksanakan secara berkala dengan penglibatan Jabatan Mineral dan Geosains, Pahang, Pejabat Tanah dan Galian Pahang, Pejabat Daerah dan Tanah Rompin dan Pejabat Hutan Daerah Rompin serta agensi-agensi penguatkuasaan lain daripada kerajaan negeri. Selain itu, adalah penting untuk pengusaha-pengusaha lombong melihat kembali langkah-langkah kawalan pencemaran air seperti yang ditetapkan dalam Peraturan-peraturan Pembangunan Mineral (Pelesenan) 2016.

Di antaranya ialah menggariskan had parameter dalam efluen, pensampelan dan juga analisis efluen dan penggabungan efluen. Langkah kawalan ini perlu diimplementasikan atau ditambah baik di dalam kawasan lombong masing-masing. Bagi menjawab soalan (iii) Yang Berhormat – Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab pertanyaan Yang Berhormat sama ada terdapat sumber pencemaran lain selain daripada aktiviti perlombongan di Sungai Aur,

hasil siasatan JAS mendapati punca pencemaran adalah daripada aktiviti perlombongan bijih besi sahaja dan tiada sebarang kilang sawit mahupun loji rawatan dikesan berada di kawasan hulu sungai yang dinyatakan.

Akhir kata, KASA sentiasa komited dalam mengawal pencemaran-pencemaran yang berlaku yang tertakluk di bawah Akta Kualiti Alam Sekeliling (AKAS) 1974 dan peraturan-peraturan di bawahnya. Sekian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Cadangan Mewujudkan Wisma Persekutuan di Daerah Segamat

2.41 ptg.

Puan Hajah Natrah Ismail [Sekijang]: Terima kasih. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan salam sejahtera. Tuan Yang di-Pertua, daerah Segamat merupakan sebuah daerah yang terletak di utara negeri Johor. Majlis Perbandaran Segamat (MPS) merupakan salah satu pihak berkuasa tempatan di daerah Segamat selain daripada Majlis Daerah Labis (MPL). MPS telah dinaiktarafkan daripada Majlis Daerah Segamat (MDS) bermula 1 Januari 2018.

Sejak itu, lebih banyak lagi agensi kerajaan yang penting telah diwujudkan bagi membolehkan masyarakat menerima perkhidmatan yang berkesan dalam urusan seharian. Buat masa ini, lebih daripada 40 buah agensi kerajaan di bawah Kerajaan Pusat, kerajaan negeri dan badan berkanun telah ditempatkan di daerah Segamat. Menyedari hakikat ini, kewujudan jabatan dan agensi kerajaan ini memperlihatkan bahawa kedudukan dan lokasi setiap jabatan dan agensi ini berada di kawasan yang berasingan.

Lokasi jabatan dan agensi ini tidak diletakkan secara berpusat sebaliknya beberapa agensi dan jabatan ditempatkan secara berkelompok dan terdapat juga lokasinya jauh antara satu sama lain. Kedudukan yang jauh dan berasingan ini disusuli dengan keadaan ruang pejabat dan persekitaran yang sempit serta kurangnya ruangan tempat letak kereta secara langsung akan menyukarkan masyarakat untuk berurusan dan mendapatkan perkhidmatan yang sepenuhnya.

Agensi kerajaan yang ada di daerah Segamat bukan sahaja dinikmati oleh penduduk daerah Segamat semata-mata, bahkan juga turut dimanfaatkan oleh penduduk di luar kawasan daerah Segamat seperti dari kawasan Felda Selancar dan Kerotong di Pahang. Oleh yang demikian, saya berasakan adalah perlu sekiranya sebuah Wisma Persekutuan atau Pusat Transformasi Luar Bandar (RTC) diwujudkan di daerah Segamat. Buat masa ini, hanya terdapat tiga buah bangunan guna sama Persekutuan yang beroperasi di negeri Johor iaitu Wisma Persekutuan Johor Bahru, Bangunan Guna Sama Persekutuan Batu Pahat dan Bangunan Guna Sama Persekutuan Kluang.

Bagi Pusat Transformasi Bandar (UTC) dan Pusat Transformasi Luar Bandar (RTC) di negeri Johor pula, ia telah diwujudkan masing-masing, dua buah UTC di UTC Johor dan UTC Pasir Gudang dan satu RTC di RTC Kulai Jaya. Kewujudan Wisma Persekutuan ini adalah penting dalam memberikan perkhidmatan kebajikan dan pembangunan masyarakat, pendidikan, pekerjaan, latihan, pembangunan perniagaan dan keusahawanan, kesihatan, kewangan, perkhidmatan kerajaan, pembangunan belia, utiliti dan keselamatan kepada masyarakat setempat.

Justeru itu, saya melihat adalah wajar untuk pihak kerajaan mempertimbangkan untuk mewujudkan sebuah Wisma Persekutuan di utara negeri Johor agar perkhidmatan kerajaan kepada masyarakat akan menjadi lebih mudah, menjimatkan masa dan berkesan sekiranya semua agensi dan jabatan ini ditempatkan secara berpusat. Sekian, terima kasih.

2.45 ptg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Tugas-tugas Khas)
[Datuk Mastura binti Tan Sri Dato' Mohd Yazid]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih diucapkan kepada Yang Berhormat Sekijang kerana telah sudi mencadangkan supaya mewujudkan Wisma Persekutuan di daerah Segamat.

Jabatan Perdana Menteri (JPM) mengambil maklum akan cadangan Yang Berhormat Sekijang untuk mewujudkan Wisma Persekutuan di Segamat selaras dengan fungsi Jabatan Perdana Menteri yang diletakkan di bawah tanggungjawab Bahagian Pengurusan Hartanah (BPH) selaku agensi yang menguruskan tanah dan aset-aset Kerajaan Persekutuan termasuk Bangunan Guna Sama Persekutuan (BGS).

Buat masa ini Yang Berhormat, tiada pemilikan tanah Kerajaan Persekutuan di bawah pengurusan dan seliaan Bahagian Pengurusan Hartanah khusus di daerah Segamat yang telah diperuntukkan dengan rancangan bagi tujuan membina Bangunan Guna Sama Persekutuan. Namun, sekiranya ada perancangan lain untuk membangunkan Bangunan Guna Sama Persekutuan di Daerah Segamat, ia akan diperhalusi bergantung kepada tahap keperluan, kesesuaian lokasi dan tapak projek.

Tuan Yang di-Pertua, perancangan pembangunan Bangunan Guna Sama Persekutuan di sesebuah tempat perlu dinilai berdasarkan kepada kapasiti agensi Persekutuan di lokaliti tersebut sebagai salah satu kriteria untuk membangunkan Bangunan Guna Sama Persekutuan. Hasil semakan, dari tahun 2018 sehingga 2021, terdapat 15 buah agensi Kerajaan Persekutuan yang menyewa premis swasta di daerah Segamat dan Mersing Johor bagi tujuan sewaan ruang pejabat. Daripada jumlah tersebut, terdapat tiga buah agensi sahaja yang sesuai ditempatkan di Bangunan Guna Sama Persekutuan, selebihnya adalah agensi yang sesuai untuk menduduki pejabat sendiri seperti tabika dan klinik.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, sesetengah agensi Kerajaan Persekutuan terpaksa menyewa premis swasta kerana tidak sesuai untuk ditempatkan di Bangunan Guna Sama Kerajaan Persekutuan dengan mengambil kira ruang-ruang khas yang diperlukan oleh agensi tersebut yang menyebabkan mereka tidak sesuai untuk ditempatkan di Bahagian Pengurusan Harta Tanah. Contohnya, aset-aset agensi yang banyak yang memerlukan ruang penempatan khas dan penjagaan.

Situasi ini menyebabkan mereka menyewa premis swasta yang sesuai untuk menempatkan dan menggunakan ruang-ruang khas yang diperlukan mengikut kesesuaian operasi dan perkhidmatan. Tambahan itu pula, Tuan Yang di-Pertua, kaedah sewaan premis swasta oleh agensi-agensi Kerajaan Persekutuan bagi tujuan penggunaan ruang pejabat juga dilihat mampu untuk merencanakan sosioekonomi di sesebuah lokaliti dalam sesebuah daerah.

Sehubungan itu, melihat kepada keadaan dan situasi-situasi ini Yang Berhormat, Jabatan Perdana Menteri berpandangan cadangan Wisma Persekutuan di Segamat masih belum boleh dipertimbangkan sekiranya hasrat Yang Berhormat Sekijang adalah untuk menetapkan jabatan dan agensi secara berpusat dan berkelompok di daerah tersebut.

Namun, hasrat ini boleh dipertimbangkan melalui kaedah dan cadangan-cadangan lain bagi melaksanakan penempatan berpusat agensi Kerajaan Persekutuan di daerah Segamat dalam skala yang lebih kecil dan ekonomik yang juga akan memberikan pulangan pelaburan dan impak yang positif kepada kerajaan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Perdana Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat semua, maka Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, esok, hari Selasa 23 November 2021. *Assalamualaikum*, salam sejahtera semua.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.49 petang]